

Sekretariatet
Sandra Hedman
Tfn:
E-post: sandra.hedman@regionjh.se

2020-10-13

RS/161/2020

Regionstyrelsens uppsiktsplikt 2020 Naboer AB

Den här rapporten avser att redovisa om Naboer AB bedriver sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges beslut, att ekonomin för bolaget efterlevs och att medlen används på ett ändamålsenligt sätt.

Granskningen av bolaget har utgått från Naboer AB:s årsredovisning inkl. revisionsberättelse 2019, VD brev 2020, protokoll och andra rapporter om pågående verksamhet. Naboer AB tillhör också de bolag och föreningar som regionala utvecklingsnämnden ansvarar för att bevaka och ta tillvara regionens intresse i. På nämndens sammanträde den 13 oktober 2020, § x, gjordes en särskild uppföljning av verksamhet inom nämnden som bedrivs i annan verksamhetsform. Där ingick en summering om Naboer AB varför också den rapporten har legat till grund för den här redovisningen.

Sammantaget visar de underlag som ligger till grund för den här rapporten att bolaget har en tillfredsställande ekonomi och former för ledning och styrning. Bolaget inkommer löpande med information om verksamhet och ekonomi. Ett större arbete pågår under 2020 med nya inriktningsdokument för verksamheten och framtagande av ägardirektiv. Den verksamhet som bolaget bedriver och den samverkan som bolaget strävar efter att utveckla är i linje med de prioriteringar som regionfullmäktige i Regionplan 2020-2022 redogör för inom strategi för länets utveckling. Där anges bland annat att Region Jämtland Härjedalen ska leda, samordna och koordinera utvecklingsprocesser i länet och samla aktörer från lokal, regional och nationell nivå, däribland näringsliv, universitet, samt det civila samhället.

Uppsiktsplikt

Regionstyrelsens uppsiktsplikt regleras i 6 kap § 1 kommunallagen (2017:725). Där framgår att styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalsamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § kommunallagen (KL) eller enligt annan lag eller författning. Vidare har styrelsen uppsiktsplikt över verksamhet som bedrivs i bolag samt kommunalförbund, föreningar och stiftelser som regionen är medlem i.

I Regler för regionstyrelsens uppsiktsplikt (RS/2324/2016, rev 2019) finns förtydliganden av vad uppsiktsplikten innebär och vilket arbetssätt som ska tillämpas. Av reglerna framgår bland annat att styrelsen ska övervaka den ekonomiska förvaltningen, tillse att medlen används ändamålsenligt, övervaka att fullmäktiges beslut blir verkställda, lämna råd och anvisningar samt påpeka vid brister, liksom att påkalla ingripande av fullmäktige när så behövs. Regionstyrelsen fastställer årligen en plan för vilka bolag, nämnder, föreningar eller stiftelser som styrelsen ska genomföra fördjupade granskningar av. Den 22 januari 2020, § 6, beslutades om årets plan. Naboer AB tillhör ett av de bolag som är föremål för granskning. Senast bolaget var föremål för en fördjupad granskning utifrån regionstyrelsens uppsiktsplikt var 2015 (RS/1337/2015).

Om bolaget

Naboer AB är ett Jämtländskt/Trönderskt utvecklingsbolag med enbart offentliga ägare i Jämtlands län och Trøndelags Fylke. Totalt har bolaget 13 ägare. Bolaget har sedan starten 1995 verkat för samarbeten mellan Jämtland och Trøndelag med fokus på interregionala mervärden. Syftet är att skapa gemensamma mervärden genom interregional utveckling. Interregprogrammen har tillsammans med breda nätverk har varit viktiga delar. Naboer AB har varit projektägare till mer än 20 olika Interregprojekt, och hjälpt till att göra lika många åt andra partners. Det har genom åren varit skiftande tematiska områden som insatserna riktats mot. Bolaget har följt ägarnas och styrelsens önskemål på insatser.

Ägandet i bolaget regleras genom avtal mellan bolaget och respektive ägare. Styrande ägardirektiv saknas men det pågår ett arbete med att utforma ägardirektiv. Målet är enligt bolaget att kunna enas om ett ägardirektiv på bolagsstämman 2020.

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 16 oktober 2019, § 116, om avtal mellan bolaget och Region Jämtland Härjedalen för perioden 2020-01-01 till 2023-12-31. Förslaget föredrogs vid bolagets årsstämma i maj 2019, där utformningen av avtalet beslutades. Målsättningen var att avtal skulle vara tecknade med samtliga aktieägare före november månads utgång 2019. Region Jämtland Härjedalen ägarandel av Naboer AB uppgår till 11,76 %, Trøndelag Fylkeskommun 23,52 % och respektive kommun 5,88 % vardera. I ägandet av bolaget har Region Jämtland Härjedalen och Trøndelag fylkeskommune ansvar för en fast kostnadsandel för de tjänster som bolaget förmedlar till sina ägare. För åren 2020-01-01 till 2023-12-31 uppgår Region Jämtland Härjedalens andel till 125 000 kronor per år, totalt 500 000 kr. Den fasta fördelade totalsumman uppgår per år till 1 028 000 kronor, totalt för perioden 4 112 000 kronor. Aktuell summa är oförändrad sedan år 2011.

Nedan redovisas kostnadsfördelningen mellan ägarna för köp av tjänster från Naboer AB (enligt protokoll och bilaga från årsstämma i Naboer AB 2019)

Årlig fördelning av kostnader mellan aktieägare i Naboer AB för bolagets tjänster. (Valuta SEK)

Period 2020-01-01 – 2023-12-31. Rörlig del indexuppräknas med svenskt konsumentprisindex 2021-2023.

Ägare	Invånare antal	Baskostnad	Rörlig del	Total
		SEK	SEK	SEK
Holtålen kommune	2027	25000	7000	32000
Tydal kommune	807	25000	7000	32000
Meråker kommune	2435	25000	14000	39000
Inderøy kommune	6774	25000	14000	39000
Åre kommun	11268	25000	30000	55000
Verdal kommune	14946	25000	30000	55000
Krokom kommun	14925	25000	30000	55000
Levanger kommune	20230	25000	37000	62000
Stjørdal kommune	24050	25000	37000	62000
Trondheim kommune	193501	25000	86000	111000
Östersund kommun	62601	25000	86000	111000
Summa	353564			
Trøndelag fylkeskommune	458742	250 000		250000
Region Jämtland Härjedalen	129806	125 000		125000
Summa	569471	675000	392000	1028000

Uppdrag och verksamhet

Utifrån uppdragen har det genom åren uppnåtts många bra resultat men de olika temainriktningar har skapat en ganska brokig bild för tredje part att förstå bolagets verksamhetsinriktning. Det har i verksamhetens historia inte formulerats något klart ägardirektiv. Ägarna har även under 2020 uttryckt att långsiktig gränsöverskridande samhandling mellan Jämtland och Trøndelag är viktig, både nu och i framtiden. Kanske ännu viktigare med tanke på post-corona. Bolaget har sedan 2019 hållit på med en intern process där man vill se hur verksamheten långsiktigt ska kunna utvecklas på ett rationellt sätt. Detta har varit de stora delarna i verksamheten 2020 samt kopplingar till eventuell ny gränskommitté mellan Trøndelag och Jämtland.

Målsättningen är att formulera ägardirektiv och sedan strategier och operativ handling utifrån detta. I en förstudie som pågår 2020 ut, har det genomförts många intervjuer och samtal med intressenter i bolaget, nätverk och andra kompetenser från både näringsliv, det offentliga samt akademien. Detta har gett ett bra underlag att för ägarna diskutera och formulera verksamhetsinriktningen i framtiden.

I VD brev per tertial 3 som inkom den 9 oktober informerar VD att bolagets styrelse hade ett digitalt möte den 21 augusti. På mötet diskuterades hur ägardirektiv och framtida verksamhetsinriktningar ska hanteras samt frågor gällande relationen mellan Naboer AB och den nya gränskommittén. Utifrån pågående förstudie hade ett sammanställt underlag skickats ut till styrelsen och VD redogjorde för de olika möjligheterna inom begreppet Interregional utveckling genom Naboer AB. Rådande pandemin med stängda gränser begränsar möjligheter till fysiska möten vilket VD i brevet anser försvårar processen att komma vidare i utvecklingsarbetet.

Under tiden pågår enligt VD:n fortlöpande samtal med olika ägare till Naboer AB, Nordiska Ministerrådet och delar av de gränsöverskridande nätverken. De underlag som förstudien samlar in byggs hela tiden på, och detta vävs även samman med det fördjupade samarbetet som Trøndelag fylkeskommune och Region Jämtland Härjedalen uttryckt som en önskan.

Den första oktober möttes politiker från Trøndelag fylkeskommune och Region Jämtland Härjedalen i ett digitalt möte för att diskutera ägardirektiv, eventuell gränskommitté och Ministerrådet.

Andra exempel på verksamhet under 2019 är projektet ”Fjällkunskap är en del av vårt natur- och kulturarv” som avslutades 2019 efter tre år, Karolinerprojektet ”Fokus fred” som också avslutades under 2019 och under året var bolaget också engagerat i arbetet med infrastruktur från kust till kust.

Naboer AB har stöttat sina nätverk och ägare i olika operativa handlingar under året.

Verksamhet 2021

Det för tidigt att säga något om kommande år utifrån den verksamhetsplan som kommer att arbetas fram efter att ägarna formulerat sina direktiv. Bolaget har tagit fram lite olika scenarios. Bolaget är lite bakbunden att skapa nya projekt innan alla beslut är fattade.

Ekonomi

I årsredovisningen 2019 redovisas att den ekonomiska omsättningen för året var 1 446 209 kronor. Resultatet uppgick till – 186 452 kronor. Orsaken till minusresultatet var att bolaget under året inte bedrev projekt i den omfattning som normalt efter att det pågått arbeten med att genomlysna och utveckla verksamheten.

I brev från VD per tertial 3 2020 anges att bolaget har ett bruttoreultat per sista september på – 167 462 kronor. Enligt VD har bolaget fordringar på interregsystemet och prognostiserar ett nollresultat vid årsskiftet. Omsättningen är ca 1 027 000 kr. Likviditeten är god. Skatter och avgifter är inskickade i rätt tid till myndigheten.

Revisionsrapport

Enligt genomförd revision av årsredovisningen för Naboer AB för räkenskapsåret 2019-01-01 – 2019-12-31 har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och den ger enligt revisor en rättvisande bild av Naboer AB:s finansiella ställning och det finansiella resultatet. Förvaltningsberättelsen anses vara förenlig med övriga delar.

Uppföljning

Bolaget har inkommit med protokoll från bolagsstämmor och ägarsamråd och tillsänder också löpande genom särskilda brev från VD om verksamhet och ekonomiskt läge. Det sker också löpande dialog och avstämningar med ägarna.